บทบรรณาธิการ

คำถาม ผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องแล้วตายลงในระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา ผู้จัดการมรดกของโจทก์จะมีสิทธิเข้าดำเนินคดีต่างโจทก์ผู้ตายหรือไม่ และศาลฎีกาจะดำเนินกระบวนพิจารณาคดีต่อไปได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำสั่งคำร้องที่ ท.๒๑๒/๒๕๕๗ ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของโจทก์ แต่มิใช่บุคคลตามบทบัญญัติ ป.วิ.อ. มาตรา ๒๙ ประกอบ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิเข้าดำเนินคดีต่างโจทก์ผู้ตายได้ คดีนี้แม้จะเป็นความผิดอาญาอันยอมความได้และโจทก์ได้ตายแล้วก็ตาม แต่หาได้มีกฎหมายบัญญัติว่าในคดีอาญานั้นเมื่อโจทก์ตายแล้วให้คดีระงับไปไม่ เมื่อคดีมาถึงศาลฎีกาแล้วและโจทก์ตายโดยมีการดำเนินคดีครบถ้วนบริบูรณ์แล้วเช่นนี้ ศาลฎีกาย่อมดำเนินกระบวนพิจารณาคดีนี้ต่อไปได้ ให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้คู่ความฟังต่อไป

คำถาม ผู้พิพากษาคนเดียวในศาลจังหวัดไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งคดีมีมูลนั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๗๕๒-๑๗๕๓/๒๕๕๗ ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ในศาลชั้นต้นผู้พิพากษาคนเดียวเป็นองค์คณะมีอำนาจเกี่ยวแก่คดีซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลนั้น ดังต่อไปนี้... (๓) ไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งในคดีอาญา เห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้นเป็นองค์คณะมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งในคดีอาญาได้ ดังนั้น **คดีอาญาทั้งปวงย่อมอยู่ในอำนาจของผู้พิพากษาคนเดียวที่จะทำการไต่สวนมูลฟ้องและเมื่อเห็นว่าคดีมีมูลก็มีอำนาจมีคำสั่งว่าคดีมีมูลได้** กระบวนพิจารณาของผู้พิพากษาคนเดียวจึงเป็นการปฏิบัติโดยถูกต้องชอบแล้ว

คำถาม ศาลอุทธรณ์ไม่อนุญาตให้ผู้ร้องยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ผู้ร้องยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมศาล ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่ง ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ดังนี้ ผู้ร้องมีสิทธิฎีกาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๗๑/๒๕๕๗ ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งของผู้ร้องที่อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีคำสั่งให้ยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ดังนี้ คำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ย่อมเป็นที่สุดตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๕๖/๑ วรรคสี่ ซึ่งมีผลเท่ากับศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ไม่อนุญาตให้ผู้ร้องได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลนั่นเอง ผู้ร้องจึงมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๓ กล่าวคือ ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมศาลในศาลชั้นต้นมาชำระภายใน ๑๕ วัน การที่ผู้ร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลอีก และศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีคำพิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาล อันเป็นเรื่องที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ มีคำพิพากษาต่อเนื่องจากคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ที่ไม่อนุญาตให้ผู้ร้องได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ในกรณีเช่นนี้ย่อมเป็นที่สุดเช่นเดียวกับคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค ๓ อันเป็นที่สุดนั้นด้วย ผู้ร้องไม่มีสิทธิฎีกาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ต่อมาอีกได้

คำถาม ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกกระทงละ ๑ ปี และปรับกระทงละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นให้รอการลงโทษจำคุกไว้ จำเลยจะฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำสั่งคำร้องที่ ท.๒๑/๒๕๕๗ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยกระทงละ ๑ ปี และปรับกระทงละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง จำคุก ๒ ปี และปรับ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาแก้เป็นให้รอการลงโทษจำคุกไว้ แม้ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ จะพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปี แต่เป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาแก้ไขมาให้รอการลงโทษจำเลย จึงไม่ต้องห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง ทั้งเป็นคดีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษาให้ลงโทษปรับจำเลยกระทงละกว่าสี่หมื่นบาทไม่อยู่ในบังคับข้อห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๙ เช่นกัน จึงให้รับฎีกาของจำเลยไว้พิจารณา และให้ศาลชั้นต้นดำเนินต่อไป

คำถาม คดีมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุก แต่ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน ดังนี้ เข้าข้อยกเว้นที่จำเลยจะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๓ ทวิ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๓/๒๕๕๕ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕, ๓๙๑ และ ๓๕๘ ซึ่ง**แต่ละข้อหามีอัตราโทษจำคุก**อย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุก**ไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ** จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ ทวิ การที่ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลย ๓ เดือน ๓๐ วัน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๔ (๒) ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวจำเลยไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กำหนดขั้นต่ำ ๖ เดือน ขั้นสูง ๑ ปี เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวใช้วิธีการสำหรับเด็กแทนการลงโทษทางอาญาแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ **ไม่เข้าข้อยกเว้นที่ให้คู่ความอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้**ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ ทวิ (๑) ถึง (๔)

ศาลอุทธรณ์ภาค ๔ วินิจฉัยฎีกาของจำเลยโดยไม่ชอบด้วยวิธีพิจารณา เพราะต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ แม้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นจะอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาไม่อาจรับวินิจฉัยให้ได้ เพราะ**กรณีจะอนุญาตให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ ต้องเป็นกรณีที่ต้องห้ามฎีกาตามมาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ และมาตรา ๒๒๐ เท่านั้น**

คำถาม คดีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ดังนี้ โจทก์จะฎีกาในปัญหาข้อกฎหมาย ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๑๑๑/๒๕๕๖ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ว่า จำเลยเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท จำเลยมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับที่ดินของตนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ โจทก์ทั้งสี่ย่อมไม่มีสิทธิที่จะเข้าไปก่อสร้างรั้วลวดหนามและบ้านพักอาศัยในที่ดินของจำเลย การที่จำเลยว่าจ้างให้คนงานนำรถเข้ารื้อถอนรั้วลวดหนามและบ้านของโจทก์ทั้งสี่ โดยมีเจ้าพนักงานตำรวจไปดูแลการรื้อถอน จึงเป็นการใช้สิทธิในที่ดินตามสมควร การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ที่ว่า แม้จำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท ก็ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้อำนาจแก่จำเลยในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่กระทำโดยพลการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างของโจทก์ทั้งสี่ และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ ให้อำนาจผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์มีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินโดยมิชอบด้วยกฎหมายได้ ก็มิได้หมายความว่าจำเลยกระทำด้วยตนเองโดยพลการได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ว่าในการรื้อถอนดังกล่าวมีเจ้าพนักงานตำรวจไปดูแลการรื้อถอนด้วย แต่เจ้าพนักงานตำรวจไม่มีหน้าที่ควบคุมดูแลในการกระทำความผิดของผู้อื่นที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายให้กลับกลายเป็นชอบด้วยกฎหมาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ ประกอบมาตรา ๘๔ ดังนี้ **อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ไม่ได้โต้เถียงข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยมา แต่โต้เถียงว่าการที่จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในที่ดินพิพาทมิใช่เป็นการใช้สิทธิในที่ดินตามสมควรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๓๖** การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์จึง**เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อกฎหมาย** ไม่ใช่เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงอันจะต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ ทวิ

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ